

HISTORIE: Heydrichiáda - Zabití významného nacistického pohlavára a zrada výsadkářů - 80. výročí operace Anthropoid

- CZ24 News | 12. června 2022

ČESKO/SLOVENSKO: 10. června si připomínáme vyhlazení české obce Lidice, která byla do základu vypálena fašisty jako trestná výprava za zabití říšského protektora. Rozkaz z vrcholného velení měl znamenat exemplární kolektivní trest, aby odradil veškerý další případný odboj proti fašistické okupaci Čech a Moravy. Výběr Lidic byl v podstatě náhodný, podezření na spojení obyvatel s atentátem bylo jen záminkou a vycházelo z nevýznamného a neprokázaného podezření.

Když byl v březnu 1939 jmenován říšským protektorem Čech a Moravy [Konstatin von Neurath](#), obyvatelstvo nezaznamenávalo takové represe, které se děly jinde v obsazených zemích, uvádí Pavel J. Slavík, laický historik, modelář a sběratel. Vznikalo zde Vládní vojsko, na které později navázal samostatný stát. V Protektorátu panoval relativní klid - .

Mezitím v zahraničí roku 1940 vzniklo Prozatímní státní zřízení ČSR. Prezident Beneš, jenž se zřekl své prezidentské funkce a odcestoval do Velké Británie jako řadový občan, stanul v čele této vlády.

Dr. Benešovi však v mysli stále kolovala myšlenka, že se „děsí okamžiku, kdy spojenci označí ČSR a české obyvatele za kolaboranty s nacisty“, když se v Protektorátu „téměř nic nedělo“. Neměl docela přesné zprávy o odboji, jaký tam probíhal.

Myšlenka, aby Češi byli vyřazeni z možné kolaborace s nacisty, sílila i v hlavách nejen Beneše, ale i Františka Moravce a dalších.

Původně uvažovali vyslat skupinu, aby zabila významného nacistického pohlavára, jako byli K. H. Frank nebo Emanuel Moravec. Po změně říšského protektora volba jasně zacílila na prominentního nacistu, který byl povolán jako říšský protektor. Reinhard Heydrich okamžitě nařídil civilní stanné právo, dal popravit české generály (např. generál [J. Bílý](#) nebo [Hugo Vojta](#) - a rozbíjel podzemní čs. odboj.

Reinhard Heydrich, říšský protektor s jasným cílem konečného řešení. (Bundesarchiv, Bild 146-1969-054-16 / Hoffmann, Heinrich / CC-BY-SA, CC BY-SA 3.0 de)

V exilu poté rozhodli, že on bude cílem vojenské operace, která ubezpečí okolní bojující svět, že „nejsme kolaboranti“.

Jak už bylo v tisku uvedeno, film „Atentát“ režiséra Jiřího Sequence vnesl do myslí diváků od 60. let vícero nesprávných informací o „atentátu na Heydricha“, které se však dobře ujaly v myslích lidí, protože film měl svůj náboj a všechny filmy o tomto tématu končily stejně - zoufalý poslední odpor v kryptě a památná věta: „Češi se nikdy nevzdávají!“ která zazněla z úst Slováků a Moravanů, kteří v kryptě zbyli, když čeští kamarádi již padli.

Nevšední statečnost projevily české ženy, které ukrývaly parašutisty předtím, než splnili svůj úkol.

Ukrývaly je, poskytly jim zázemí a pomohly v pátrání možností a terénu.

„Milenci zavěšení do sebe nebudí podezření, když se procházejí kolem střežených objektů,“ podotýká Pavel Slavík.

„Při výslechu na Gestapu ty ženy dlouho nic neprozradily, dokud jim neukázali uříznutou hlavu parašutisty, kterého znaly...“ uvádí P. Slavík.

Kdyby nebylo zrady...

Jak by vše asi proběhlo, kdyby Čurda nezradil? Čurda byl dobře vycvičený výsadkář s kladným hodnocením od svého velitele. Do určité chvíle byl dobrým vojákem a kamarádem. Jenomže ho zřejmě přemohly emoce – když rozhlas stále hlásil a vyzýval obyvatele, aby ohlásili jakoukoliv stopu po pachatelích atentátu, a to beztrestně, jeho rodina na něj tlačila, aby prozradil, co ví – a ujde trestu.

Podle P. J. Slavíka si Čurda představoval, že nahlásí, kdo je a řekne pár věcí – a zproští se dalších nepříjemností, neřkuli strachu o život. Když Čurda došel na Gestapo, byl však zmlácen – pokusil se spolknout cyankáli, které měl při sobě, ale – nacisti mu v tom zabránili. Pak už se vše vezlo podle zcela jiného plánu. Prozradil jména všech, kteří v Protektorátu parašutistům pomáhali.

Kdyby Čurda nezradil, jak by to šlo dál?

Než Karel Čurda promluvil, nacisté neměli vůbec žádnou stopu po výsadkářích. Nevěděli zhola nic.

Podle Slavíka by trvalo mnohem dle, než by běsnící Gestapo přišlo na jejich stopu – a nebo by promluvil někdo jiný. Mezitím mohli změnit úkryt, dostat se z Protektorátu ven- těžko říci.

Památník Lidice.

Každopádně Lidice a Ležáky byly odsouzeny k zániku, pro výstrahu všem dalším smělym atentátníkům. Obyvatelé obou obcí patřili k mnoha dalším civilním cílům, které podlely nacistickým represím.

S pomocí přednášky Pavla J. Slavíka o heydrichiádě

Pavel J. Slavík, modelář, sběratel leteckých a výsadkářských odznaků, nášivek a medailí, pořadatel akcí vztahujících se k vojenským vyznamenáním, odznakům, nášivkám a vojenské historii. Od roku 2017 je za propagační činnost a rozvíjení tradic letectva a ozbrojených sil držitelem medaile Za zásluhy, kterou obdržel od Svazu letců ČR.

AUTOR: Zdenka Danková

[ZDROJ](#)